

MỪNG XUÂN

Mùa xuân là cả một cái gì biểu trưng cho cái đẹp cái vui của vạn loài vạn vật hoan hỷ đón chờ. Cỏ cây hoa lá bắt đầu đâm chồi nảy tược để khoe khoang màu sắc tươi thắm, hấp dẫn nhút, đẹp đẽ nhút của chính mình. Và đây cũng là cơ hội để loài bướm ong kiếm ăn và gieo duyên giữa các loài hoa, để khi hoa tàn thì trái bắt đầu trở sinh. Hoa và trái là hai yếu tố cộng sinh, đã cung ứng cho thế giới vạn loài nguồn năng-lượng dồi dào, tươi mát! Và thế giới hình như bừng thức dậy sau một giấc ngủ dài của một mùa đông băng giá. Và cuộc đời, tự nó đã trở thành một chu kỳ triển miên bất tận của xuân, hạ, thu, đông. Chính thiên nhiên, từ khởi thủy đã cột con người và nhiều chúng sinh khác bằng sức mạnh vô hình, có khả năng khổng chế vô địch, khiến cho, trước bàn tay bất lực, con người đã thờ kính thiên nhiên, như những vị thần bất khả xâm phạm. Ngày nay, khoa học kỹ thuật tiến bộ, con người cố gắng vùng vẫy ra khỏi sức mạnh thiên nhiên, đã xử dụng thiên nhiên nhưng vẫn sống nhờ vào thiên nhiên.

Con người đã làm nên những cảnh đời vĩ đại, đời non lấp biển, nhưng cuối cùng rồi về đẹp thiên nhiên thời nguyên thủy vẫn được nhiều người mơ ước và ca ngợi nhút. Cho nên khi hủy hoại thiên nhiên như phá bỏ cây rừng chẳng hạn, chúng ta đã biến mặt đất thành tro bụi như sỏi đất thì về đẹp sẽ không còn, chưa kể hậu quả môi sinh đã trở thành một tai họa tự nhiên xảy ra hằng ngày! Con người đã thay đổi quá lớn, quá nhiều vào môi sinh, đã làm mất thăng bằng về dân số các chủng loại: con người thì nhiều vô số với trên dưới ba tỉ dân, các chủng loại khác bị tiêu diệt lần hồi. Thực vật đổi thay, động vật đổi thay, thì cả một môi trường sinh sống phải đổi thay, là điều tất nhiên, không sao tránh khỏi.

Cho nên về đẹp của đất, trời ngày nay, dù đang ở một mùa xuân, chúng ta sẽ vọng tưởng về những mùa xuân xa xưa nhiều hơn, ở đó đất trời trong lành, cây cối trong lành, hoa lá xum xuê, toàn là thứ thiết, chứ không phải là những cây giả, bông giả bày bán nhan nhản ngoài chợ.

Sao mà, có nhiều trùng hợp ngẫu nhiên với chuyện đạo! Đường như càng dài lâu, thì cái thật biến mất dần để nhường bước cho cái giả ở đâu cũng có. Chơn tâm là cái phải chạy ngược về với nguyên thủy, thời đại Đức Phật còn vọng tâm không cần phải tìm mà vẫn gặp!

Cho nên mùa xuân trước mặt thì chưa đến mà ký ức thì mỗi chúng ta đều có những mùa xuân đẹp trong tâm. Chắc chắn

rằng ở hải ngoại, thế hệ người già không chọn nơi này làm quê hương thì làm gì nơi đây có những mùa xuân đẹp. Đó là lý do tại sao hằng năm, mỗi độ xuân về, ai nấy đều háo hức muốn về thăm quê...

Tội nghiệp cho tuổi trẻ Việt Nam thời chiến tranh, mạng sống được treo trên họng súng trong từng phút giây nghiệp ngã đã đành, mà ngay lúc được sống còn cũng không phải để gì để có cơ hội đoàn tụ gia đình trong những ngày xuân! Có quá nhiều bài hát đã nói lên những đôi đoạn oạn thất trong lòng của những người thanh niên nhớ mẹ thương cha từ nơi heo hút tiền đồn, nơi mà trong đời chưa một lần biết qua. Tiền lương lãnh được hàng tháng chưa hề có dịp được xài. Anh mơ ước được gì trước một mùa xuân, có thêm một tuổi đời? Anh có thấy hoa rừng đẹp không? Hay tất cả chỉ như màu tím hoa sim, màu tím chứa đựng nỗi niềm hiu hắt!

Anh đã phải vật lộn với cái sống và cái chết từng ngày và cho từng mùa xuân trôi qua. Và... có khi anh mất mạng, có khi anh còn một phần thân thể để trở về, hoặc may mắn nhút, anh còn nguyên vẹn hình hài gặp lại mẹ cha, trong những ngày tàn cuộc chiến. Nhưng anh đã mất hết, mất sạch những mùa xuân trong đời, thuở mà tuổi thanh xuân áo trắng học trò thơ ngây với tiếng cười chan hòa trong một mái ấm gia đình bình thường.

Bây giờ anh mừng xuân với ký ức vọng về những âm vang mát mát xa xăm, anh buồn bã biết bao nhiêu! Nếu có điều kiện, anh sẽ uống từng két bia, với thịt cá ê-hề cho cuộc đời ngất ngư chìm nổi trong một biển đời đầy những xú uế bạo lực bạo quyền! Hoặc tệ hơn, anh đạp xe lòi, thì rượu trắng cũng đủ đưa anh té nhanh vào quên lãng!

Và những ngôi mộ vô danh, anh mừng xuân bằng những phần thân thể tứ tán không ai thừa nhận. Đất bây giờ là vàng nên anh còn một vài mảnh đời, vài khúc xương khô nằm sâu dưới vài building sang trọng.

Và những người nông dân, công nhân lao động Việt Nam mừng xuân ra sao? Ý nghĩa của mừng xuân là đoàn tụ, cho nên dù trăm công nghìn việc, dù xa xôi kiếm ăn trong sinh kế, ngày xuân, tất cả chúng ta phải về nhà.

Lác đác từ đầu tháng chạp, người đi xa cũng phải tính trước để sắp xếp mọi việc ổn thỏa cho ba ngày Tết xum họp gia đình. Bởi vì lễ nghi truyền thống là con cháu phải mừng tuổi ông bà cha mẹ. Cha mẹ có thêm một tuổi thọ là hạnh phúc lớn cho gia đình.

Từ trên nhìn xuống, ông bà, cha mẹ nhìn thấy nhiều thế hệ con cháu xúng xính trong bộ đồ mới nghiêm chỉnh chúc thọ, mừng tuổi, ông bà vô cùng hoan hỉ vì đây là cơ hội để điểm danh từng đứa, đây là một minh chứng cho sự thành công hay thất bại gia đình trong một năm đã qua để cùng chia xẻ tất cả mọi vui buồn...

Tháng giêng là tháng ăn chơi! Ông bà ta đã có một tháng

để nghỉ ngơi mừng xuân như ai, chứ cuộc đời không hẳn là đầu tắt mặt tối quanh năm vui đầu trong sinh kế...

Trong những ngày cận Tết, xe đồ tấp nập, đầy áp trên những chuyến đò hành từ Sài Gòn về các tỉnh và chiều ngược lại từ tỉnh lên Sài Gòn, khách đã thưa vắng thấy rõ. Không ai còn có tâm bương chải kiếm tiền. Ai nấy lao xao tính chuyện về quê...

Ngày xuân cũng là dịp tính sổ sinh hoạt gia đình, lời lỗi, đủ thiếu ra sao. Nhứt là các món nợ, không ai thích làm nợ ắp, lẫn năm này sang năm khác. Đầu năm mà thiếu nợ là một dấu hiệu không khá cho suốt một năm sau. Cho nên khi mua trái cây để cúng trên bàn thờ trong ba ngày Tết, người ta phải lựa loại trái cây nào mang hơi hương của một cái gì may mắn. Bông mai được ưa chuộng cho cả nước cũng nằm trong ý niệm này. Các trái cây được ưa chuộng nhiều nhứt như măng cầu, dưa, đu đủ, xoài... "Cầu vừa đủ xài..." Dưa hấu cũng được mọi người ưa chuộng vì nó đỏ ruột là thứ màu sắc của sự may mắn đầu năm...

Mừng xuân là cả một ý niệm văn hóa đặc thù dân tộc, đã nói lên tính lân mẫn của con người trong phạm vi gia đình, xóm riềng và xã hội. Người ta phải kiêng cử nấu nướng trong ba ngày Tết, cho nên phải chuẩn bị đồ khô, đồ nguội cho gia đình, và chợ búa cũng không nhóm. Các món chả giò, chả lụa, thịt kho, dưa giá đã trở thành nổi tiếng và phổ biến trong cả nước cũng xuất phát từ sinh hoạt này. Người ta chỉ nghỉ ngơi, với tiệc tùng thù tạc, qua lại để chúc tụng lẫn nhau. Lời hay ý đẹp, hơn bao giờ hết được dùng tới để làm vui đẹp lòng nhau. Các dịp mai mối, cưới hỏi, cũng là cơ hội để thanh nam nữ tú xây dựng gia đình.

Về mặt tâm linh, nhà chùa đã chiếm một địa vị truyền thống cho mọi người dân Việt. Đêm giao thừa, người ta vào chùa lễ Phật, bố thí, xin xăm, cầu an, cầu siêu và cúng sao hạn. Tất cả sinh hoạt trên đều nằm trong một ý niệm duy nhất là cầu phước. Phước là điều may, điều lành sẽ đến với mình trong một năm trước mặt. Đối với Phật giáo, chữ Phước rất là quan trọng trong sự nghiệp tu hành của một người Phật tử. Đức Phật chính là Đấng Phước Trí vẹn toàn, viên mãn. Phước chính là thiện nghiệp mà mỗi chúng sanh tồn tạo từ nhiều đời trong quá khứ và cả hiện đời. Có phước tức là giàu có, đẹp đẽ, sang trọng, địa vị hơn người, là sung sướng hạnh phúc. Vô phước là ngược lại...

Cho nên chính sự tu là điều kiện cần có để chúng sanh có phước. Người Việt Nam dù có vào chùa hay không, nền văn hóa Phật giáo đã có những ảnh hưởng sâu dày qua bao thế hệ, đã bàng bạc qua mọi tầng lớp dân gian. Khi ta nói trời cao có mắt để có ý thỏa mãn về sự trừng phạt tất nhiên nào đó của kẻ ác là ta mặc nhiên công nhận triết lý nhân quả Phật giáo. Ý niệm sợ ma làm cho ta từ bé thơ

hoảng hốt và cảm thấy như không còn có chỗ nào an ổn để thoát khỏi ám ảnh về một bóng ma, nhưng khi mẹ bảo ta niệm Phật đi con, ta tự nhiên nhớ tới hai chữ "mô Phật".

Đối với hải ngoại, mừng xuân và ngôi chùa đã trở thành quan hệ mật thiết biết bao nhiêu cho mọi người Phật tử Việt Nam lưu vong! Nhà chùa là nơi duy nhất để Phật tử về đón giao thừa, hái lộc đầu năm, lễ Phật đầu năm... Nhà chùa là một thắng cảnh để các gia đình với áo dài truyền thống chụp hình lưu niệm, với bạn bè phương xa vắng lai thăm viếng. Kinh nhật tụng hàng ngày cũng được thay thế bằng kinh Dược Sư để cầu cho quốc thái dân an. Rồi các nhà chùa tổ chức đi hành hương thập tự để Phật tử gieo duyên lành và có cơ hội biết thêm nhiều cảnh chùa của các sắc tộc bạn.

Dù thật ra không có gì thay thế nổi một quê hương xa xăm nơi có mồ mã tổ tiên ông bà nằm xuống. Dù quê hương ta có điều tàn, nghèo khó ra sao, nhưng chính những cảnh đời đó chúng ta yêu quý tha thiết nhứt.

Ngôi chùa Việt Nam ở hải ngoại ngoài trọng trách tô bồi nhu cầu tâm linh cho người Phật tử trong vùng, còn có công gìn giữ di sản văn hóa dân tộc, nên đã nâng cấp ngày Tết là một trong ba ngày lễ lớn của Phật tử trong năm.

Cho nên ngôi chùa VN trong tương lai phải là nơi vui xuân chính đáng nhất cho cộng đồng người Việt hải ngoại để cho mọi người trong một năm qua có dịp nhìn thấy bóng dáng đạo đức, thấy thoáng nơi cửa tâm. Vẫn quý hơn là ta tự tập vào một nơi thị tứ nào đó để ngất ngưỡng mừng xuân với từng chai bia trên tay! Rồi lơ lảo ai về nhà nấy...

Các màn trình diễn văn nghệ, trình diễn thời trang, biểu diễn võ thuật và các bộ môn nghệ thuật khác cùng các trận đấu thể thao của các thanh thiếu niên là những góp phần văn hóa dân tộc vào niềm vui chung đầy tính trong sáng và cao đẹp.

Ba chục năm chiến tranh, rồi 30 năm lưu vong đã ngốn hết trọn một đời quý giá nhứt của một con người! Đa số chúng ta không hề thấy bóng dáng trọn vẹn một mùa xuân đích thực để mừng xuân. Và bây giờ giả dụ ta có về quê hương để mừng xuân, thì nơi đó còn có ai để mà đoàn tụ? Ông bà cha mẹ đã nằm yên ngoài nghĩa địa buồn! Thôi thì chúng ta cố mà vui một cái "vui gượng kéo là", bằng cách nhớ nghĩ đến một mùa xuân nào đó đẹp nhất trong đời.

Riêng với người Phật tử, thiền sư Mãn Giác đã gọi nhắc chúng ta một mùa xuân bất diệt trong tâm bằng câu:

*"Đừng tưởng xuân tàn hoa rụng hết,
Đêm qua, trước ngỏ, một cành mai!"*

Thiền Đức

